T.C.
KARLSRUHE BAŞKONSOLOSLUĞU
EĞİTİM ATAŞELİĞİ

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri Bülteni

«Evde Öğrenme»

«Beni görmek demek, mutlaka yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu yeterlidir.»

193∞

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ü saygı, sevgi ve özlemle anıyoruz.

Sayı 9, Kasım 2020

Dil ve Anlatım Kontrolü: Fuat Baltacı, Lörrach E.B.

T.C.
KARLSRUHE BAŞKONSOLOSLUĞU
EĞİTİM ATAŞELİĞİ
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ BÜLTENİ

"Vatanını en çok seven görevini en iyi yapandır."

PDR Hizmetleri Servisi | Hatice AKKAN | Diğdem TEMEL GÜNDÜZ | Hatice TURAN | Eğitim Ataşesi: Uğur ACAR

Çocuğa evde olumlu öğrenme ortamı oluşturmak

EVDE ÖĞRENME

Okula başlayan çocuğun öğrenme sorumluluğu okulla sınırlı değildir. Çocuk okulda gününün bir kısmını geçirse de öğrenme süreci okul dışında da devam etmektedir. İstenilen her şeyi okulun tek başına kazandırması mümkün değildir. Okulda kazanılanlar evde desteklenip pekiştirilmezse kısa zamanda unutulabilir. Bundan dolayı anne-babaların okulda hangi konuların öğrenildiği, çocuğa hangi konularda nasıl destek olabileceklerini, çocukların eğitiminde ve öğrenme sürecindeki rollerini öğrenmeleri önemlidir.

Öncelikle anne-babalar çocuklarına uygun bir çalışma ortamı sağlamakla işe başlayabilirler.

Çocuğa evde olumlu öğrenme ortamı oluşturmak ne demektir?

Çocukların başarısına katkıda bulunabilmek için onların öğrenebilecekleri, öğrendiklerini pekiştirebilecekleri bir çalışma ortamının hazırlanması demektir.

Peki, anne babalar çocuklarına uygun bir öğrenme ortamını nasıl hazırlayabilirler?

Ev ortamında bir düzen oluşturulabilir. Çocuğun eve geldikten sonraki zamanı programlanmış olmalıdır. Yani çocuk eve geldikten sonra ne yapacağını bilmeli ve çocuğun ev içinde günlük bir rutini olmalıdır. Çocuğun her gün aynı saatte dersine başlaması, bunu alışkanlık haline getirmesini kolaylaştırır.

Ders çalışma ortamında bir düzen oluşturulabilir. Unutulmamalıdır ki en verimli ders masa başında çalışılır. Çocuğun defterini ve kitabını rahatça görebileceği şekilde ayarlanmış bir masa ve sandalyenin olması gerekir. Çocuğun kendisine ait bir odasının olmadığı durumlarda evin bir köşesinde çocuk için çalışma masası hazırlanabilir. Bu masa başka amaçlarla da kullanılan bir masa ise, çocuk ders çalışacağı zamanlarda farklı bir örtü serilebilir. Masanın üzerinden çocuğun dikkatini dağıtacak nesneler kaldırılıp, sadece çocuğun ders çalışırken kullanabileceği malzemeler konulmalıdır.

Bazen çocuklarınız aynı masada çalışmak zorunda kalabilirler. Bu durum çocukların beraber çalışmayı öğrenebilmeleri için bir fırsattır. Bu tür bir uygulama sayesinde çocuk ileride kütüphane, yurt odası vb. toplu ortamlarda çalışma becerisini de kazanabilir. Masada oturma yerleri ve uyulması gereken kurallar belirlenebilir.

Çocuğun ders çalıştığı ortam iyi aydınlatılmış olmalıdır. Örneğin, loş ışıkta çocuğun uykusu gelebilir. Özellikle çocukların okula başladıkları ilk yıllarda çocukların ders çalıştığı ortamın sessiz olması çok önemlidir.

Dışarıdan gelen gürültüler, televizyon, ev içindeki yüksek sesler vb. dikkatinin dağılmasına neden olabilir.

Çocuğun ders çalışacağı saatlerde misafir çağırmamak rahat bir çalışma ortamı için gereklidir. Çocuklar bu düzene alıştıktan sonra ders çalışma sırasında kendilerine uyabilecek başka düzenlemeler de yapabilirler. Örneğin, müzikle ders çalışmak gibi.

Çocuğun çalışırken ihtiyaç duyacağı kalem, kâğıt, cetvel, sözlük, makas vb. malzemeler elinin altında olmalıdır.

Anne-babalar çocuğa hedef belirleme ve zaman yönetimi konusunda rehberlik etmelidir. Yetişkin insanların gün içinde işlerini zamanında ve düzgün yapabilmek için planlamaya ihtiyaç duydukları gibi, çocuklar da nasıl çalışacaklarını planlayabilir.

Anne-babalar okulun ilk yıllarında çocuklara planlama yaparken yol gösterici olabilirler. Daha sonraki yıllarda çocuklar bu planlamayı kendi kendilerine yapabilir duruma geleceklerdir.

Bu planlamayı yaparken gerçekçi olunması önemlidir. Çocukların dikkat süreleri bir seferde tüm derslerini tamamlayabilecek kadar uzun değildir. Bundan dolayı küçük hedefler belirlenmelidir. Bu hedefler süre olarak örneğin 20 dakika ders çalışıp ara vermek, ya da miktar olarak 2 sayfa alıştırma yaptıktan sonra ara vermek gibi belirlenebilir. İlkokul birinci sınıfta hedefi miktar olarak belirlemek daha gerçekçi olabilir. **Birinci sınıf çocuğunun dikkat süresi yaklaşık 15-20 dakikadır.** Bu yaşta çocukların dikkatinin çabuk dağılması ve ellerinin çabuk yorulmasından dolayı 4-5 sayfa hedef koymak gerçekçi olmaz. Hedefe ulaştıkça ara verilmelidir. Çocuk dinlenme arası verdiğinde, derse geri dönmesini zorlaştıracak faaliyetlerden kaçınmalıdır. Ara verdiğinde sevdiği bir şeyle ilgilenebilir ya da oynayabilir. Dinlenme süresini ayarlamak için saat kurulabilir.

Çocuk planlı bir şekilde çalıştığında derslerine yeteri kadar zaman ayırmış olur. Derslerini zamanında yaparak kendisine vakit kalmasını sağlamış olur. Böylece okulda daha başarılı olur. Aynı zamanda planlı çalışmak çocuğa ders çalışmanın kendi sorumluluğu olduğunu hissettirir ve verimli ders çalışma alışkanlığı kazanmasına yardım eder.

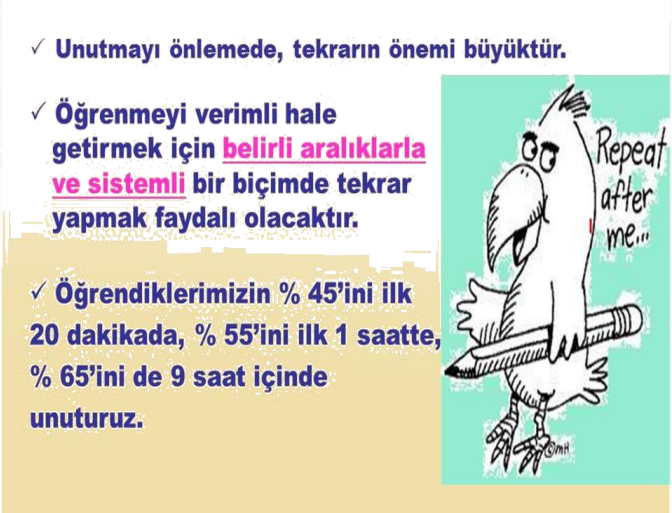

Anne-babalar ev ödevleri konusunda neler yapabilir?

Ev ödevleri öğrenmeyi pekiştirir ve öğrenilen konuların daha kalıcı hale gelmesini sağlar. Ev ödevleri sayesinde çocuk zaman yönetimi, sorumluluk alma ve bağımsız hareket edebilme becerisi kazanabilir. Ev ödevlerinin mantığı, çocuğun kendi başına ödevleri yapmasıdır. Yani ödevler çocuğundur. Ancak her çocuğun farklı desteğe ihtiyacı olabilir. Çocuğun zorlandığı veya anlamadığı konularda öğretmenin gösterdiği yöntemin dışına çıkmadan çocuğunuza destek olabilirsiniz.

Çocukla çalışırken öfkenizi kontrol etmeniz önemli olan başka bir durumdur. Ders çalışma sırasında siz kendinize hâkim olmayıp çocuğunuza kızarsanız, çocuğun bir şey öğrenmesi mümkün olmayacağı gibi, ilişkiniz de olumsuz etkilenir.

Ebeveyn olarak ödeve çok müdahale eder ve gereğinden fazla yardımda bulunursanız, çocuk bu yardıma ve desteğe bağımlı hale gelebilir. Ev ödevleri ve ders çalışmanın çocuğun kendi sorumluluğu olduğu unutulmamalıdır.

Başlangıçta çocuk ders çalışırken anne-baba onun yanında oturabilir. Dergi, kitap okuyabilir ya da çocuğun dikkatini dağıtmayacak bir şey ile meşgul olabilir. Çocuk ders çalışma alışkanlığı kazandıktan sonra onu dersleriyle baş başa bırakmak gerekir.
Ders çalışma ve ödev konusunda çocukla konuşulabilir, çocuk motive edilebilir. Ders çalışması ve ev ödevlerini zamanında yapması takdir edilebilir, ödevleri ile ilgili geri bildirimler verilebilir.

Çocuğunuza Ödev Yapma Alışkanlığını Kazandırmanın 7 Yolu

MOTİVASYON
Ödeve ne zaman başlayacağına karar vermesini isteyin, zamanında başladığında onu ödüllendirebilirsiniz.

DESTEK
İlk 5 dakika yanında olunuz. Dikkatini ödevine vermesinde, kendisinden isteneni anlamasında ona yardımcı olunuz.

DÜZEN
Düzenli ödev saati oluşturun ve 21 gün tekrarlayınız. Rutin yapılan işler alışkanlığa kolay dönüşür. Çocuk kendini zamanla ödev saatine göre düzenler.

SORUMLULUK
Ödevleri siz değil, çocuğunuz yapmalı. Tabi ki ödev ile ilgili size yöneltilen soruları cevaplayınız fakat onunla aynı masaya oturup ödevini yapmayınız.

TEŞVİK
Ders materyallerini birlikte hazırlayın. "Ödevini bu kalemle mi yapmayı seviyorsun, yoksa diğeriyle mi?" gibi bir soruyla başlayabilirsiniz.

TEKRAR
Ödevin amacının çocuğun kendisine öğretilmiş olan beceriyi kendi başına tekrarlamasını sağlamak olduğunu hep hatırlayınız.

MOLA
5-10 dakikalık dinlenme süreleri belirleyiniz. Mola aralarını elindeki bitirmesi gereken bölümü bitirdikten sonra vermesini sağlayınız. Aksi takdirde çocuk araya kadar kalan süreyi hayal kurarak geçirecektir.

Öğretmenle iletişime ne zaman geçilmelidir?

Anne-baba elinden geleni yaptığı halde çocuk ödevlerini yapmayı reddediyorsa, ödevin amacı anlaşılmadıysa, ödev anlaşılır değilse, ödev çok zor ya da çok kolay ise, ödevlerin dağılımında dengesizlik varsa (bir gün çok fazla ödev verilip ertesi gün hiç ödev verilmiyorsa) öğretmenle iletişime geçilmelidir.

Kaynakça: MEB-UNİCEF 3-6 yaş AEP, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı AEP, Haluk Yavuzer Çocuk Psikolojisi